

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та
управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус навчальної дисципліни ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Матвійчук І. О., доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 7 від 10 січня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 071 Облік і оподаткування Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування Освітній рівень: Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання <u>1-ий</u>
		Семестр <u>2-ий</u>
		Лекції <u>34</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>42</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>64</u> год.
		Консультації <u>10</u> год.
		Форма контролю: <u>екзамен</u>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – Матвійчук Іванна Олегівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-066-905-54-24, Matviichuk.Ivanna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» спрямована на оволодіння методикою фінансового аналізу, що, спираючись на комплекс економіко-математичних і статистичних методів і прийомів, дозволяє виявити резерви підвищення ефективності діяльності підприємства та забезпечує прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Преквізити. Базовими для вивчення курсу «Фінансовий аналіз» є такі навчальні дисципліни, як «Вступ до спеціальності», «Аудит», «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік І».

2.2 Постреквізити. Вивчення дисципліни сприятиме кращому засвоєнню таких дисциплін, як: «Управлінський облік», «Інформаційні технології в галузі», «Звітність підприємств» тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни — оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансового стану підприємств різних форм власності в процесі формування фінансових ресурсів, їх розміщення, ефективного використання в сучасних ринкових умовах, для підвищення обґрунтованості рішень, що приймаються у сфері фінансового планування та управління підприємством.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни Фінансовий аналіз в прийнятті рішень є з'ясування сутності та значення фінансового аналізу, вивчення методів та прийомів його проведення; вивчення комплексу показників оцінки фінансового стану підприємств,

послідовності та порядку їх розрахунку, а також методів оцінки; оцінювання кредитоспроможності, ділової активності та інвестиційної привабливості підприємств.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення дисципліни студент набуде таких компетентностей.

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК04. Здатність працювати автономно.
- ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
- ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма навчання і контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні й методологічні основи фінансового аналізу						
Тема 1. Фінансовий аналіз: зміст, методи та вплив на прийняття управлінських рішень.	12	4	4	4		Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.	8	2	2	4		Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 3. Аналіз майна підприємства.	9	2	2	4	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 4. Аналіз оборотних активів підприємства.	8	2	2	4		Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства.	9	2	2	4	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства.	9	2	2	4	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємств.	9	2	2	4	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Разом за модулем 2	64	16	16	28	4	21
Змістовий модуль 2. Критерії оцінювання і прогнозування фінансового стану та результатів діяльності підприємства						
Тема 8. Аналіз грошових потоків.	11	2	2	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	13	2	4	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 10. Аналіз ділової активності підприємств.	13	2	4	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 11. Аналіз інвестиційної активності підприємства	17	4	6	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 12. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.	15	4	4	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 3
Тема 13. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємств.	17	4	6	6	1	Л, П, Т, РЗ/К / 4
Разом за модулем 2	86	18	26	36	6	19
Разом по дисципліні	150	34	42	64	10	40
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						
Модульні контрольні роботи по 30 балів						60
Всього годин / Балів	150	34	42	64	10	100

*Форма навчання і контролю: Л – лекція, П – презентація, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання. Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами курсу й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням системи GoogleClassroom, Office 365 за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування, виконання практичних завдань, розв'язування тестів на практичних заняттях	40
Модульна контрольна робота №1 (теми 1–7) – практичні завдання, тести, питання	30
Модульна контрольна робота №2 (теми 8–13) – практичні завдання, тести, питання	30
Екзамен (теми 1–14) – практичне завдання, 2 розписових питання	60
! Наукова робота (участь у наукових студентських конференціях)	Додатково 5 балів

Формою підсумкового контролю є іспит.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум 60 балів).

Екзаменаційна оцінка визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 2 теоретичних питання та 1 задачу.

Питання на іспит

1. Фінансовий аналіз: необхідність, сутність, мета, завдання, принципи. Об'єкт і предмет фінансового аналізу.
2. Зв'язок фінансового аналізу з іншими науками.
3. Користувачі результатів фінансового аналізу та їх інформаційні потреби.
4. Характеристика формалізованих і неформалізованих методів фінансового аналізу.
5. Прийоми фінансового аналізу та приклади їх практичного застосування.
6. Джерела інформації для фінансового аналізу. Види звітності.
7. Фінансова звітність як основне джерело інформації для фінансового аналізу. Характеристика форм фінансової звітності.
8. Аналітичний потенціал бухгалтерського балансу для фінансового аналізу.
9. Структура активів і пасивів підприємства та порядок їх відображення в балансі.

10. Порівняльний аналітичний баланс та методика його складання.
11. Структура звіту про фінансові результати та його значення для фінансового аналізу.
12. Структура звіту про грошові кошти та його значення для фінансового аналізу.
13. Фінансовий стан підприємства та групи показників, що його характеризують.
14. Види фінансового аналізу за часом його здійснення.
15. Експрес-аналіз (діагностика) фінансового стану підприємства. Поглиблений аналіз фінансового стану.
16. Структура майна підприємства та відображення його у звітності. Завдання і методи аналізу активів.
17. Завдання, напрями та показники аналізу необоротних активів.
18. Завдання, напрями та показники аналізу оборотних активів.
19. Фінансова стійкість підприємства, її типи. Чинники, що впливають на фінансову стійкість.
20. Мета та етапи аналізу фінансової стійкості підприємства.
21. Абсолютні та відносні показники фінансової стійкості.
22. Сутність платоспроможності і ліквідності, їх значення для оцінки фінансового стану підприємства. Види ліквідності.
23. Алгоритм аналізу ліквідності балансу.
24. Характеристика відносних показників ліквідності.
25. Напрями покращення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.
26. Поняття грошового потоку та його значення для фінансової діяльності підприємства.
27. Класифікація і види грошових потоків.
28. Завдання аналізу грошових потоків та його інформаційне забезпечення.
29. Аналіз обсягу і складу грошових потоків.
30. Аналіз руху грошових коштів в процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.
31. Напрями оптимізації грошових потоків.
32. Оцінка якості управління підприємством за станом руху грошових потоків.
33. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів. Завдання, інформаційне забезпечення та напрями аналізу фінансових результатів.
34. Аналіз відносних показників прибутковості підприємства. Групи показників рентабельності та методика їх розрахунку.
35. Факторна модель аналізу рентабельності власного капіталу.
36. Доцільність оцінювання кредитоспроможності позичальника. Інформаційна база аналізу кредитоспроможності позичальника.
37. Ознаки кредитоспроможного позичальника. Система показників, що характеризують фінансовий стан позичальника.
38. Методика визначення кредитного ризику на підставі розрахунку інтегрального показника.
39. Суть та характеристики капіталу підприємства. Класифікація і види капіталу.
40. Мета та напрями аналізу капіталу підприємства.
41. Аналіз власного капіталу.
42. Аналіз позикового капіталу.
43. Аналіз показників оборотності і прибутковості капіталу.
44. Аналіз фінансової незалежності підприємства.
45. Сутність, значення та методика визначення розміру власних оборотних коштів.
46. Поняття ділової активності підприємства. Аналіз ділової активності: завдання, етапи проведення, зацікавлені особи.
47. Система показників ділової активності.
48. «Золоте правило» розвитку підприємства.

49. Показники аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
 50. Особливості методики комплексного аналізу фінансового стану підприємства.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Palepu, K. G., Healy, P. M., Wright, S., Bradbury, M., & Coulton, J. (2020). Business analysis and valuation: Using financial statements. Cengage AU.
2. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / за заг. ред.. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.
3. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
4. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: практикум. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 156 с.
5. Кулинич М. Б., Сафарова А. Т., Матвійчук І. О. Аналіз господарської діяльності : методичні вказівки до написання курсової роботи. Луцьк : Волинськ. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2021. 48 с.
6. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. навчальний посібник. Тернопіль:, ТНЕУ, 2016. 304 с.
7. Матвійчук І. О. Аналіз форм фінансової звітності : конспект лекцій. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2021. 137 с.
8. Матвійчук І. О. Аналіз форм фінансової звітності : методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2020. 63 с.
9. Матвійчук І. О. Фінансовий аналіз в прийнятті рішень : конспект лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 67 с.
10. Матвійчук І. О. Фінансовий аналіз в прийнятті рішень : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 63 с.
11. Матвійчук І. О. Фінансовий аналіз в прийнятті рішень : методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 63 с.
12. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник. Київ, Центр учбової літератури, 2017. 288 с.
13. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
14. Тринька Л. Я., Іванчук (Липчанська) О. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. К.: Алерта, 2014. 768 с.
15. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.
16. Фінансовий аналіз: конспект лекцій / Укл. О. Гадзевич, І. Матвійчук. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2019. 70 с.
17. Черниш С.С. Економічний аналіз. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 256 с.
18. Школьник І. О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. К. :«Центр учбової літератури», 2016. 368 с.